

2. Сергеева Л. Гейміфікація: ігрові механіки у мотивації персоналу. *Теорія та методика управління освітою*. 2014. № 2 (14).

3. Що таке гейміфікація і як вона допомагає розворушити співробітників. URL: <https://potencial.org.ua/view/news/shcho-take-geymifikatsiya-i-yak-vona-dopomagaie-r-ozvorushiti-spivrobotnikiv.html>

ШВЕД Ольга,

*здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Магістр»
Бердянського державного педагогічного університету*

Науковий керівник: КАЧЕРОВА Ольга,

*старша викладачка Бердянського
державного педагогічного університету*

ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО» ДЛЯ ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Актуальність. У сучасних умовах динамічного інформаційного суспільства особливого значення набувають м'які навички (soft skills), що забезпечують успішну соціалізацію та особистісну реалізацію здобувачів початкової освіти. Інтегрований курс «Мистецтво» має значний потенціал для розвитку цих важливих компетентностей.

Ступінь досліджуваності проблеми представлений науковими дослідженнями вчених, які присвятили свої праці різним аспектам реформуванню початкової освіти та формуванню soft skills. Зокрема, Н. Бібік, І. Ісаєв, І. Зимня, Н. Кузьміна, К. Коваль, А. Маркова, О. Овчарук, О. Пометун, О. Савченко, І. Тимофєєва та ін., які наголошують на необхідності впровадження інноваційних підходів до формування soft skills у початковій школі.

Мета дослідження – розкрити потенціал інтегрованого курсу «Мистецтво»

як інноваційного педагогічного інструменту у процесі формування soft skills у здобувачів початкової освіти та обґрунтувати його ефективність.

Сутність дослідження. Інтегрований курс «Мистецтво» у початковій школі відіграє одну з головних ролей у формуванні особистості молодшого школяра та розвитку його соціально-емоційних компетентностей. Мистецька освіта створює особливе освітнє середовище, де через синтез різних видів мистецтва – образотворчого та музичного – відбувається природне становлення важливих життєвих навичок [3].

Комунікативна складова курсу реалізується через різноманітні форми взаємодії учнів. Під час групових мистецьких проєктів школярі навчаються ефективно спілкуватися, аргументовано висловлювати власну думку та поважати думки інших. Презентації творчих робіт розвивають навички публічного виступу, формують впевненість у собі. Обговорення мистецьких творів збагачує словниковий запас, вчить формулювати та висловлювати естетичні судження [2].

Розвиток креативності та критичного мислення відбувається через систему творчих завдань різного рівня складності. Молодші школярі освоюють різноманітні художні техніки, експериментують з матеріалами, створюють власні мистецькі продукти. Важливим аспектом є формування здатності до імпровізації, пошуку оригінальних рішень, подолання шаблонного мислення. Аналіз власних робіт та робіт однокласників розвиває навички рефлексії та конструктивної критики [4, 5].

Емоційний інтелект формується через занурення у світ мистецтва, яке є потужним засобом емоційного впливу. Знайомство з різними видами мистецтва допомагає дітям краще розуміти палітру людських емоцій, вчить співпереживати, розвиває емпатію. Практична мистецька діяльність сприяє емоційній саморегуляції, вчить керувати власними емоційними станами [3].

Колективні мистецькі проєкти є ефективним інструментом формування навичок співпраці. Учні вчаться планувати спільну діяльність, розподіляти

обов'язки, координувати свої дії з діями інших. Важливим аспектом є розвиток лідерських якостей та вміння бути частиною команди. Спільна творча діяльність формує навички конструктивної взаємодії, вміння знаходити компроміси та вирішувати конфліктні ситуації [3].

Адаптивність як важлива життєва навичка розвивається через різноманітність форм роботи та видів діяльності на уроках мистецтва. Молодші школярі вчаться швидко переключатися між різними видами діяльності, пристосовуватися до нових умов, проявляти гнучкість у вирішенні творчих завдань. Важливим аспектом є формування стійкості до невизначеності та готовності до експериментування [3].

Роль вчителя у формуванні soft skills є визначальною. Педагог має створювати сприятливе освітнє середовище, де кожен учень відчувається безпечно та комфортно. Важливо забезпечити баланс між структурованою діяльністю та творчою свободою, між індивідуальною та груповою роботою. Вчитель має бути фасилітатором, який спрямовує, підтримує та надихає учнів[1].

Методичний інструментарій вчителя мистецтва має включати різноманітні інтерактивні методи навчання, проєктні технології, ігрові методики. Ефективними є методи театральної педагогіки, арт-терапії, музикотерапії. Важливо використовувати потенціал інтеграції різних видів мистецтва для комплексного розвитку особистості учня [1, 3].

Процес формування soft skills має бути системним та послідовним. Важливо забезпечити наступність між різними етапами навчання, поступово ускладнювати завдання, розширювати спектр форм роботи. Необхідно враховувати індивідуальні особливості учнів, їх інтереси та потреби.

Висновки. Отже, інтегрований курс «Мистецтво» створює унікальні можливості для формування широкого спектру життєво важливих навичок. Системна робота з розвитку soft skills через мистецьку освіту сприяє становленню всебічно розвиненої особистості, готової до викликів сучасного світу. Особлива

цінність курсу полягає в тому, що він забезпечує природне середовище для розвитку комунікативних навичок, креативності, емоційного інтелекту та здатності до співпраці.

Список використаних джерел:

1. Безлюдна Н., Дудник Н. Формування soft skills у майбутніх педагогів як умова реалізації професійного стандарту вчителя. Збірник наукових праць Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. 2021. Вип. 2(6). С. 137–143.
2. Данилевич Ю. О. Комунікативні навички та комунікативна компетентність, їх роль у здобутті освіти і формування комунікативних навичок упродовж професійної діяльності. Медсестринство. Тернопіль, 2023. № 2. С. 56–65.
3. Масол Л. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посіб. Київ: «Генеза», 2019. 208 с.
4. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf> (дата звернення: 06.02.2025)
5. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf> (дата звернення: 06.02.2025)